

Enon Metsäpalvelu Oy on perustettu vuonna 1968. Yrityksellä on pitkä ja monipuolinen kokemus puunkorjuusta, maanmuokkauksesta sekä metsänviljelytöistä. Yritystoiminta jatkuu tällä hetkellä toisessa sukupolvessa kahden metsäkoneketjun voimin. Olemme Joen Metsä Oy:n osakasomistajia, joka on laajavastuisessa sopimussuhteessa Stora Enson kanssa. Laajavastuiseen urakointimalliin kuuluu puunkorjuun ohella, metsänhoitotyöt, maanmuokkaukset, leimikon suunnittelu sekä talvella metsäautoteiden aurauksien järjestäminen.

Enon Metsäpalvelu Oy työllistää ympärivuotisesti seitsemän metsäkoneenkuljettajaa, joista kaksi on venäläisiä. Koska Suomessa vallitsee tällä hetkellä pula osaavista metsäkoneenkuljettajista, syntyi ajatus ulkomaisen työvoiman käytöstä. Syitä kuljettaja pulaan on monia; metsäkoneyritysten kannattavuus on ollut jo pitkään heikko, joten alalle aikovien kuljettajien osaamistason odotetaan olevan korkealla. Tämä asetelma luo paineita nuorelle, juuri koulusta valmistuneelle töihin pyrkivälle. Kausivaihtelu ja metsäyhtiöiden nolla varastotavoite asettavat myös omat haasteensa puunkorjuuyrityksille. Nämä tekevät puunkorjuun työllisyyden ennustamisesta vaikeata ja luovat tempoilevaa rytmiä hakkuisiin. Uusien koneiden kallis hankintahinta nakertaa myös yritysten kannattavuutta. Yhtälö on haastava, vaikka koneet ovat kehittyneet vuosien saatossa paljon ja automatiikka on lisääntynyt helpottamaan kuljettajan työtä. Silti kuljettajan ammattitaito on ratkaisevassa roolissa, koska hyväkin kone on hyödytön, jos sitä ei osata käyttää tehokkaasti. Koneiden korkeat käyttökulut sekä laskennallinen arvonalenema käyttötunteja kohden asettavat kuljettajien tuntituotosmäärien riman korkealle. Lisäksi kuljettajien on pidettävä huoli että, työpöytä laatu sekä katkottavien puutavaralajien laatu pysyy hyvänä. Suomessa puut korjataan valtaosin yksityismetsistä, joten työpöytä laadukkuudesta ei voida tinkiä.

Venäläiset työntekijät ovat omaksuneet hyvin suomalaisen puunkorjuuyrityksen tarpeet. He haluavat suorittaa työn oikein ja laadukkaasti. He haluavat aktiivisesti palautetta työstään ja ovat erittäin motivoituneita työhönsä. Haasteelliseksi he kokevat erilaiset metsien käsittelytavat sekä suomen kielen vaikeuden. Laaja kirjo ammatinharjoittamiseen tarvittavia pätevyksiä tuo myös omat haasteensa. Näitä pätevyksiä ovat mm. luonnonhoitotutkinto, ensiapukortti, työturvallisuuskortti, tulityökortti sekä todistus sertifiointikurssin suorittamisesta. Harvennushakkuiden erilaiset käsittelymenetelmät sekä sertifiointi kriteerit ovat tuottaneet myös hieman pään vaivaa. Nämä vaikeudet on ollut kuitenkin helppo voittaa venäläisten korkean työmotivaation vuoksi: he ovat rohkeasti kysyneet neuvoa työtovereiltaan tai yrittäjältä. Olemme saaneet hyvää palautetta niin Stora Ensolta kuin yksityisiltä metsänomistajilta heidän työstään. Olen keskustellut heidän kanssaan siitä, miten he kokevat työllistymismahdollisuudet Suomessa. Toisen mielestä työllistyminen Suomessa on helppoa mutta toisen mielestä vaikeata. Pääsyyinä työllistymisen vaikeuteen on ollut suomen kielen vajavainen osaaminen.

Työllistyminen oli kuitenkin mahdollista myös sen vaikeaksi kokevan kohdalla. Hän hakeutui työvoimatoimiston kautta meille työpaikkakokeiluun. Kokeilu oli helppo ja mutkaton järjestää. Räätelöimme yhdessä sopivan mittaisen työkokeilujakson ja tältä ajalta työvoimatoimisto hoiti palkanmaksun. Työkokeilun aikana oli helppo varmistaa työntekijän osaamistaso sekä kyky toimia yksityismetsissä. Hänellä oli jo valmiiksi paljon kokemusta Venäjältä hakkuukoneilla työskentelystä. Lisäksi hän oli käynyt Suomessa Valtimon Riveria yksikön aikuispuolella metsäkoneenkuljettajan ammattitutkinnon. Edellä mainitun kaltainen työkokeilu mahdollistaa

matalan kynnyksen työllistyä puunkorjuuyrityksien kiristyvässä kilpailutilanteessa ja lisää yritysten uskallusta kokeilla ulkomaalaista työvoimaa.

Loppu yhteenvedona työllistymisen edellytyksenä on hyvä ammattitaito metsien ja koneiden käsittelyssä sekä riittävä suomen kielen taito. Suomen kielen riittävä osaaminen on mielestäni tärkein asia, koska esimerkiksi hakkuukoneella työskennellessä kuljettaja joutuu kommunikoimaan sekä metsänomistajien että puunostajien kanssa. Myös työmaaohteet tulevat sähköisesti koneelle ja niiden oikein tulkitseminen on tärkeää, ettei tapahdu virheitä ja harvennushakkuusta tule vahingossa avohakkuuta. Työntekijän asennoituminen työtä kohtaan, sekä halu kehittyä työssään on myös merkittävässä roolissa. Omasta puolestani olen ollut erittäin tyytyväinen edellä mainittuihin seikkoihin venäläisissä työntekijöissä.